

цінуватися та розвиватися. Процеси становлення гендерного паритету як складової державної політики викликали не тільки необхідність окремого вивчення стану дотримання прав жінок у правоохоронних органах, але й розробки відповідних заходів попередження порушення їх прав. Такі превентивні заходи, у свою чергу, потребують чіткого уявлення щодо проблем універсального характеру, притаманних для більшості поліцейських інституцій, в яких працюють жінки. Особливого значення для України набуває реалізація та формування гендерної політики за умов вибору європейського напрямку розвитку державності, необхідність осмислення та застосування міжнародного досвіду в цій сфері. Гендерна рівність регулюється установами та організаціями, наділеними повноваженнями у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Дискусійність позитивного впливу наступних психофізіологічних особливостей жінок на якість виконання ними професійних обов'язків:

- більш високий рівень емоційності, самокритичності та комунікабельності;
- розвиненість інтуїції, емпатії;
- більш високий рівень виконавчої дисципліни;
- більша схильність до робочих стресів;
- менша залежність від шкідливих звичок (алкоголь, куріння);
- менша фізична сила;
- більш низький рівень агресивності.

На даний момент спостерігається очевидний прогрес реалізації державної гендерної політики в Україні. Її принципи і основи закладаються та формуються на законодавчому рівні, що свідчить про рух українського суспільства до міжнародних стандартів та здійснення кроків до європейської інтеграції. Важливим в цих складових являється дотримання національного та міжнародного законодавства не тільки відповідними органами виконавчої влади, але й в сфері силових структур, в тому числі й у сфері Міністерства внутрішніх справ.

Список використаних джерел:

1. «Права жінок правоохоронців та політика гендерної рівності: досвід інших країн у вітчизняному контексті»
URL: <https://helsinki.org.ua/articles/prava-zhinok-pravoohorontsiv-ta-polityka-hendernoji-rivnosti-dosvid-inshyh-krajn-u-vitchyznanomu-konteksti/> (дата звернення 30.05.2022)
2. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів в систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України.
URL: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/2_viddiluvvr/01_metodichni_rekomendaciyi_z_integraciyi_gendernih_pidhodiv_v_sistemu_pidgotovki_fahivciv_dlya_sektoru_bezpeki_i_oboroni_ukrayini.pdf (дата звернення 30.05.2022)
3. Розуміння маскуліності та гендерної рівності в секторі безпеки України та представлення результатів дослідження. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/zakon_ukr/gender/2021_03_25/konf_250321.pdf (дата звернення 30.05.2022)

Роженко Віктор Миколайович

викладач кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Осняч Максим Сергійович

викладач кафедри фізичного виховання та тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ, ВОГНЕВОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТА МЕДИКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЕННОГО СТАНУ

У щорічному рейтингу найбезпечніших для життя країн, який складає австралійський Інститут економіки і світу, Україна посіла 71-ше місце зі 158 – поруч з Тунісом і Гаяною. Сусідня Румунія знаходиться на 32 місці, Польща – на 24-му, Угорщина – на 17-му. При створенні рейтингу враховувалися кількість ув'язнених у країні, статистика злочинності та інші супутні фактори.

В умовах воєнного стану для стримання збройної агресії Росії законодавці дали можливість цивільним використовувати зброю для захисту своєї держави проти російських загарбників. Зі слів міністра внутрішніх справ Дениса Монастирського було роздано десятки тисяч одиниць зброї у великих містах. Поки що рано говорити про наслідки масової видачі громадянам вогнепальної зброї, але вже зараз фіксується зростання на 37% кількість злочинів, пов'язаних саме із застосуванням вогнепальної зброї по Україні.

В таких умовах професійна підготовка працівників правоохоронних органів є вирішальним фактором забезпечення законності при охороні правопорядку та боротьбі зі злочинністю [1].

Правоохоронцям все частіше доводиться стикатися з агресивними, добре фізично та юридично підготовленими правопорушниками. Численні випадки нападів на працівників правоохоронних органів, нерідко із застосуванням холодної та вогнепальної зброї, часто, призводить до важких травм, поранень та навіть загибелі.

Зазначені обставини виявляють високі вимоги до якості та рівня фізичної, вогневої, тактико-спеціальної, медико-тактичної підготовки.

Фізична підготовка є частиною службово-прикладної професійної підготовки майбутніх співробітників поліції та військовослужбовці збройних сил України. Потрібно приділити особливу увагу напрямку вдосконалення професійної підготовленості правоохоронців, та військовослужбовці збройних сил України складником якої є спеціальна фізична підготовленість

Для розуміння які фізичні якості повинні мати і в подальшому ці якості будуть задіяні у відповідності до своїх посадових обов'язків майбутніми, та діючими співробітниками правоохоронних органів та військовослужбовцями збройних сил України, викладачам потрібно розуміти з якими загрозами стикаються і які задачі повинні вирішувати. Задачі які вирішують правоохоронці та військовослужбовці різні, тому і фізичні якості якими вони повинні володіти теж різні. Аналізу підлягає специфіка і фізичні навантаження професійної діяльності фахівців [2].

Фізична підготовка правоохоронців має носити більш спеціалізований характер, залежно від специфіки службової діяльності.

Існує певна необхідність в розробленні комплексної науково-обґрунтованої системи міждисциплінарної взаємодії, що дозволяє сформувати стійкі професійні навички слухачів вишів та підвищення рівня бойової готовності (фізична підготовка для окремих спеціальностей, підрозділів).

Вогнева підготовка – спеціальна дисципліна яка будується на певних законах і принципах повинна змінюватись відповідно із зміною характеру сучасного вогневого контакту с супротивником і технічним процесом. Це дуже складний і тонкий процес, який має бути заснований:

- на переході у процесі навчання від простого до складного;
- на аналізі реального досвіду бойових контактів;
- на доцільності можливих дій під час вогневого контакту;
- на максимальній ефективності у досягненні заданих рівнів підготовленості;
- на можливості використання всього арсеналу зброї;
- на постійному комплексному підході до вогневої, фізичної та тактичної складових підготовки працівників і курсантів;
- на технологічності та гнучкості у процесі навчання відповідно до еволюції бою та технічних бойових засобів.

В останні роки спостерігається тенденція переходу вогневої підготовки спецпідрозділів ближнього і далекого зарубіжжя на практичну базу. Практична стрільба це динамічна стрілецька дисципліна, що поєднує в собі три рівнозначних елементи: потужність, влучність та швидкість. Інакше кажучи, стрілець повинен вміти не тільки потрапляти в ціль, але і робити це якомога швидше. Практична стрільба є універсальною системою визначення та удосконалення рівня стрілецької майстерності, яка увібрала в себе найкращі напрацювання з навчання стрільби, в умовах наближених до реальних. Унікальність практичної стрільби полягає в якомога правдивому відтворенні умов реального застосування вогнепальної зброї. Будь то на полюванні, при виконанні службового обов'язку або при захисті Батьківщини. Практична стрільба вимагає напруження нервів, концентрації інтелекту і фізичних сил майбутнього правоохоронця. Під час виконання вправи потрібно обробляти кожен постріл, швидко рухатися, контролюючи положення зброї. Для підвищення стресостійкості бажано періодично при виконанні вправ використовувати всілякі види іметації бойової обстановки (світлові, димові, звукові тощо) [3].

Навчальні заняття з тактико-спеціальної підготовки повинні мати метою формування у майбутнього поліцейського високого рівня психологічної готовності до правомірного застосування фізичної сили, спецзасобів і вогнепальної зброї. Основним механізмом забезпечення цього, як відзначає О.В. Тимченко, є встановлення міцного зв'язку між розумовими способами дій правоохоронця та емоційно-вольовим регулюванням цих дій]. При цьому можуть використовуватися типові ситуації виникнення загрози для поліцейського та оточення, класифіковані за ступенем небезпеки та відповідними ознаками. В основі такої навчальної роботи знаходиться метод моделювання ризиконебезпечних ситуацій. Їх аналіз на заняттях має на меті формування у поліцейських психологічних установок, які дають їм змогу передбачувати агресивну поведінку осіб за типовими ознаками і набувати готовності до адекватного реагування. Формування зазначених психологічних установок вимагає виховання у майбутніх поліцейських певних психологічних якостей, серед яких у результаті проведеного опитування працівників (які неодноразово брали участь в затриманнях правопорушників в екстремальних ситуаціях) були названі такі:– здатність зібратися в небезпечній ситуації;– емоційна стійкість;– врівноваженість і самовладання;– упевненість у собі;– здатність передбачати розвиток

конфліктної ситуації;– уміння вирішувати конфліктні ситуації без застосування сили;– рішучість;– розвинені морально-етичні якості. Серед основних засобів моделювання психологічних чинників ризиконебезпечних ситуацій виділяють: 1) словесно-знакові засоби; 2) засоби наочності; 3) тренажерні засоби; 4) імітаційні засоби; 5) реальні засоби оперативно-службової діяльності.

Список використаних джерел:

1. Медвідь М., Бабков Ю., Шаповал О. Методика створення умов присвоєння професійної кваліфікації «офіцер тактичного рівня» здобувачеві за скороченими строками підготовки //Честь і закон. 2021. Т. 3. №. 78. С. 101-108.
2. Зюбан М., Муленко О., Бондаренко С. Підготовка військовослужбовців з вогневої підготовки в сучасних умовах // Молодий вчений. 2022. №. 1 (101). С. 124-127.
3. Височіна Н., Білошицький В., Малахова О. Фізична підготовка і спорт у збройних силах України: проблеми та перспективи //Військова освіта. 2021. С. 43-55.

Скляр Олександр Іванович

викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, практичний психолог

Іванченко Оксана Махірівна

курсант групи Ф2-20-304 Харківського національного університету внутрішніх справ

Ковальов Ігор Миколайович

завідувач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПРАВИЛА НАДАННЯ ПЕРШОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Поліцейські присягають на вірність Українському народові (ст. 64 Закону України «Про Національну поліцію», далі Закону) та безперервно виконують покладені на них обов'язки (ст. 12 Закону) [1].

Згідно з Указом Президента України №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", наказів Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції України, поліцейські разом з іншими органами виконавчої влади України повинні здійснювати заходи та наповняються повноваженнями, необхідними для забезпечення захисту безпеки населення, інтересів держави та оборони України в цілому. [2]

Поліцейські з 24.02.2022 кожного дня стикаються з емоційним напруженням при вирішенні тактично-оперативних завдань, які пов'язані з високим рівнем небезпеки для поліцейських. Принцип «Безперервності» несення служби в умовах воєнного стану, як ніколи, поліцейськими виконується на всі 120 %. Поліцейські постійно перебувають у засобах індивідуального бронезахисту, озброєні пістолетами та автоматами, ризикують своїм власним життям та здоров'ям, звільнюють людей від завалів, надають домедичну та психологічну допомогу, зтикаються з великою кількістю озброєних людей, а звичні звернення громадян на гарячу лінію 102, в умовах воєнного стану, до останнього розцінюються – високим рівнем небезпеки.

Під час несення служби поліцейські завжди перебувають в *комунікації* з різними верствами населення та за допомогою неї вирішують поставлені перед ними завдання (ст. 2 Закону). [1]

Серед 27-и поліцейських, із середнім терміном служби в місяцях – 82,55, було проведено опитування, згідно якого було встановлено, що поліцейські потребують навиків у наданні першої психологічної допомоги (далі, ППД) та практичних навичок у комунікації з громадянами (таблиця №1).

В умовах воєнного стану загальний рівень стресу (напруженості) Українського народу відчутно виріс. Дії стресу як громадян України піддаються і поліцейські. Однак пам'ятаючи Присягу та основні обов'язки поліцейського (ст. 18 Закону), поліцейські змушені бути стресостійкими, професійними та бути прикладом рівноваги для оточуючих. Тим же особам, які втратили емоційну рівновагу необхідно надавати ППД.